

AMARUL

Ai toată viața un școlar,
pe care niciodată să nu-l
perzi din ochi: tu însuși.
N. Iorga

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
ARAD, Str. Eminescu No. 18.
Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare de două ori pe săptămână.

ABONAMENTE:
Pentru particulari: 200 Lei 1 An, 100 6 Luni, 50 3 Luni.
Pentru autorități și instituții: 500 Lei 1 An, 250 6 Luni, 130 3 Luni.
In străinătate dublu.

Damenii și atitudini

Deci de moldoveni, sătui
să năgăi domnia principilor
comuniste, au cautat să treacă
România, dar gloanțele
comunistilor comunismului, le-a
fost exodul, înecându-l în vi-
șoase valuri de sânge. Și
ocazia acestei triste întâm-
plări, ne aducem aminte că
câtva timp, 6 tineri din
Soroca, au încercat să treacă
granița, în împărăția roșie, dar
grănicerii români surprinzându-i,
s-au făcut datoria. Atunci, du-
ndu-i la Soroca, „măcelul dela Soroca”
arginele cele mai vajnice ale
propagandei anti-românești, au
mărit pe toate căile, că ce s'a
întâmplat la Soroca este un
atentat la cele mai
prețioase principii umani-
tiste, ca „armata română
comis un monstruos asa-
mat in massă”, ba spiritul
de ură a mes până acolo că
a avut ca prim efect o comu-
nizare în camera engleză.

să se audă și peste hotare,
ca la Nistru s'a comis o bar-
barie fără seamăn, etc.
Deci, punând în cumpănă,
atitudinea de până acum a
presei minoritare și a unei
părți din presa românească,
în decursul anilor ce s'au
scurs dela înfăptuirea ma-
relui act de dreptate, ob-
servăm o atitudine precisă și
constantă: *acea de a explo-
ta în defavorul statului
român, orice fapt fie cât de
neînsemnat și de a trece cu
vederea orice alte fapte,
interne sau externe, cari ar
putea fi comentate în favo-
rul statului român.*

Și geneza acestei atitudini,
trebuie caută, în însăși tem-
belismul partidelor noastre po-
litice, cari în goană avidă după
guvernare, au încheiat pacte
electorale cu minoritarii, pacte
cari în cele mai multe cazuri,
au fost adevărate renunțări la
demnitatea națională. Epilogul
unui asemenea pact s'a con-
sumat în zilele trecute la Cluj
când ziaristul O. Domokos
dela Kelet Ujsag, a fost con-
damnat la 5 luni închisoare,
pentru inadvertență față de
statul român.

După suspendarea ziarului
Brassoi Lapok, justiția vine să
înfiereze obrăznicia unui alt
gazetar de duzină. Toate a-
cestea sunt dovezi, că ne-am
săturat de orbăcelele româno-
fobe ale acestor intruși, și
că nu e departe vremea, când
sau vor tăcea de bună voe,
sau vor fi siliți la aceasta.
Dragomir Valahu

Buletin Intern

Ruptura din partidul averescan. — Legea conversiunii datorilor agricole. Imprumutul.

Agonia acestui partid, ridicat
în urma dragostei poporului
față de un singur om, a cărui
vitejie a devenit aproape le-
gendară, s'a sfârșit. Ruptura
Averescu-Goga, înainte de a
fi realizată, a fost un secret
public, datorită declarațiilor
absolte monarhiste făcute de
d. Goga la Cluj, în contradic-
ție cu articolele, faimoasele
articole iscălite XXX, publicate
în oficiul îndreptării.

Conflictul a fost agravat cu
niște circulare trimise de d.
Goga organizațiilor din țară.
Aceste circulare au fost ur-
mate de altele, ale d-lui Ave-
rescu, prin care aduce la cu-
nostința organizațiilor, că acei
cari vor răspunde circularei
d-lui Goga, vor fi excluși din
partid.

Alături de d. Goga, care se
poate considera exclusiv de
drept, au rămas numai 3 de-
putați, din 10 care are partidul
poporului.

O pagină întreită de mișcări
intestinale ale unui partid s'a
închis, deoarece frațiunea A-
verescu, nu-i mai poate fi sor-
tită nici un fel de conducere,
pierzând din 1927 până acum
câțiva dintre cei mai capaci-
tați oameni ce i-a avut.

Și apoi, cu plecarea d-lui
Goga, partidul poporului își
pierde toate organizațiile din
Ardeal, organizații credincioase
d-lui O. Goga.

Conversiunea datorilor ră-
mas, cel puțin până acum un
inepuizabil subiect de conver-
sație. Camera discută. Liberalii
își spun părerea, lupștii, cuziștii,
național-tărăniștii fac la fel, și
discuția continuă în cea mai
deplină bună înțelegere — în-
tru a prelungi votarea, căci
încolo, halal de așa înțelegere.
— Și apoi prin locuri bine in-
formate circulă șvonuri destul
de alarmante. Băncile fac pre-
siuni mari — și nu-i exclusiv
reușita presiunilor lor deoarece
dacă s'ar aduna toate consi-
liile de administrație a bănci-
lor într'un singur loc, și s'ar
părea că asisti la desbaterile

Parlamentului — ca în locul
conversiunii datorilor agricole
să se acorde un moratoriu
agricol pe timp de 2 ani.
Dar... vom mai scrie.

Un nou împrumut. Una sută
cincizeci milioane franci fran-
cezi s'au revărsat cu furie în
țara noastră — adică nu toc-
mai 150.000.000 fr. fr. căci
trebuie să scădem eternele comi-
sioane și dobânzile —. Ne
consolăm cu un sigur lucru,
chiar dacă din suma aceasta
nu se vor plăti alătea salarii
reslante cum a promis d. Ar-
getoianu, căci tot după spusa
ministerului de finanțe, împru-
mutul a fost contractat cu
condițiuni mai ușoare decât
cele de până acum. Noi, împru-
măm cu cei ce n'au primit
salarii de prin Octombrie 1931,
ne smăgim cu gândul că o-
dată și odată, se vor plăni a-
ceste restențe.

S'a înființat și o loterie a
statului. N'am scris până acum
nimic despre ea, deoarece-am
așteptat să se „cristalizeze”
chestiunea și să putem vedea
ce va eși din ea. Ori până
acum a eșit un *singur duel*,
între deputatul Tassian și Dr.
Banu, secretar general al
Minist. Muncii.
Numai atât?!? Așteptăm încă.

Se mai vorbește despre o
formidabilă panama cu dru-
murile și cu Soc. Svenska
pentru reperarea drumurilor.
Și e vorba de o afacere cam
de 500.000.000 lei — celții
bine: cinci sute milioane —. Nu
produce faptul nici o surpriză,
deoarece afacerile în dauna
statului, au fost așa de dese,
încât acuma sunt banale.

Sesiunea parlamentară care
urma să se încheie la 15 Martie
va fi prelungită până la termi-
narea discuțiilor asupra con-
versiunii.
... Până când?
r. b.

Propaganda Culturală la Țară. „Astra la Pâncota”.

Pâncota, Duminecă 6 Martie.
Astăzi d-m-a avut loc în
„Casa Culturală” de aici o mare
șezătoare culturală organi-
zată de Despărțământul din Ar-
rad al Asociației „Astra”.
Oaspeții au sosit cu tram-
vaiul electric Arad-Podgorie la
ora 13 și au fost întâmpinați
la gară de către preoții locali-
nici, d-nii Iercoșan și Miclușia,
de notarul comunei, dl. Buda
și alți intelectuali, precum și
mulți poporeni. După ce li-s'a

oferit o gustare, au fost con-
duși la „Casa Culturală”, unde
o sală arhiplină de intelectuali
români, țărani și copii au așteptat
deschiderea serbării.
Di. profesor *Nestor Blaga*
a făcut cunoscut celor adunați
programul cultural al „Astrei”,
vorbind în treacăt și despre
trecutul ei. Comunică hotărârea
Despărțământului din Arad, de
a organiza în Pâncota, ca și
în alte comune fruntașe ale
județului, o serie de confie-

riențe culturale duminicale u-
neori împreunate cu câte un
program artistic. Începutul s'a
făcut foarte prin această șe-
zătoare, astfel că de aici încolo
— în primavara anului
curent — „Astra” va trimite
în fiecare Duminecă un con-
ferențiar, cu subiecte instructi-
ve, culturale.

DSA și a desvoltat apoi su-
biectul conferinței „Procesul
ciocilor”, o expunere spirituală
înzând a rectifică părerea gre-
șită a agricultorilor, cari pretin-
d că ciocara ar fi o pasere
stricicioasă. De fapt ciocile a-
duc mai multe foloase omenirei,
decât pagube. Conferința a
fost urmată cu mult interes
și înțelegere.

A urmat apoi programul
artistic executat de tineretul
„Astrei”, în majoritate studenți
ai Academiei Teologice din Ar-
rad. Di. *C. Ungureanu* și *H. Vișoiu*
au întreținut publicul
cu monoloage admirabile și
comice, stârnind hohote de
râs iar di. D. Dărău a cântat
doine cu țierul. Cu aceeași
plăcere a fost gustată piesa:
„Ovidiu Săcălău” de I. A. Bassa-
rănescu în 3 tablouri, care a
fost pregătită cu multă price-
pere și conștiințiozitate. Dintre
debutanți au făcut parte: dr.
Vărașu, di. A. Miclea, d-nii H.
Vișoiu, C. Ungureanu, D. Să-
lăgean, A. Dărău, I. Popescu,
S. Năcaban, studenți în teo-
logie, toți achitându-se în mod
artistic de rolul lor.

Meritul de frunte în reușita
acestei serbări culturale se da-
torește dlor preoți *Iercoșan*
și *Miclușia*, precum diu notar
Buda, cari n'au cruțat nici o
oboseală, ca organizarea să nu
suferă lipsuri.

La ora 6, orașenii s'au în-
tors acasă, petrecuți până la
gară de un mare număr de
spectatori.
Rep.

Expoziție de cusători ro-
mânești. În 3 Martie s'a des-
chis în sala de expoziții a
Palatului Cultural, o prea
frumoasă expoziție de cusături
românești executate sub con-
ducerea d-șoarei Maria Cră-
ciun din Câmpina. Varietatea
motivelor naționale, executate
minunat, fascinează de multe
ori pe orice vizitator. Prețu-
rile efiene atrag și mai mult,
dată fiind calitatea superioară
a cusăturilor.

Din lipsa de spațiu, regretăm
că nu putem să insistăm
mai mult, în No. viitor însă
vom scrie mai detaliat. Expo-
ziția e deschisă până în 17
Martie, și credem că nimeni
nu va scăpa fericita ocazie de
a o vizita.

Contrabandiștii de brichete
amendați. Organele de control
C. A. M. prin d. P. Rista, a
dresat acte de amendă urmă-
torilor indivizi:
Telâr A. din Variaș amen-
dat cu lei 50.000.
Beker Maria, din aceeaș co-
mună, amendată cu 7.000 lei.
și Ludovic Antoniu din Sâmb-
petrul mic, amendat cu 50.000
lei.

GLOBALUL.

Impozitul global, care
guvernarea trecută a
ost sporit, deși este un
impozit excepțional ce ar
trebuia suprimat, a fost
toamna trecută obiectul
interpretărilor și
scurilor celor mai alarmante
— mai ales în orașul
nostru.
Confrații noștri maghiari
scris articole lungi cu
de un metru, în care
arătat lucruri fantastice
foarte alarmante afir-
mând că dacă declari că
un servitor și un auto-
mobil vei fi impus la glo-
bal pentru o sumă de
100.000 lei pentru servitor,
și pentru o sumă de 80.000
lei de automobil. Lumea
alarmat, dar nici-o
autoritate în drept n'a des-
tașit faptul. Am așteptat
până la fixarea acestui
impozit buclucaș, ca să
putem da răspunsul cum
trebuie. Iată!

Toate afirmațiunile răs-
pândite de presa maghiară
sunt absolut false. Ele n'au
isvorât decât dintr'o rea
credință. Spre edificare
dăm următorul exemplu:

Un contribuabil care în
1930 a avut un venit de
144.000 lei a plătit în 1931
un global de 7578 lei. A-
celaș contribuabil a avut
în 1931 un venit de 100.000
lei, pentru care a fost im-
pus conform noilor dispo-
zițiuni din toamna trecută,
cu globalul de 1778 lei.
De reținut este și faptul
că acest contribuabil a de-
clarat că are un servitor
și un automobil. Aceasta
este realitatea. Cine s'a
primit procesul verbal de
impunere poate singur con-
stata marea diferență între
impunerea din anul trecut
și impunerea din anul a-
cesta, cu o simțitoare scă-
dere.
Deci să fim drepi!

